

Előfizetési feltételek.
 Egész évre . . . 5 frt — kr.
 Félévre . . . . . 3 frt 50 kr.
 Hivatalok, községek, községi jegyzők és tanítók részére egész évre 3 frt.
 Halmárók és korcsmárosok részére az újtalmárók közönyvével együtt egész évre 4 frt.

Az előfizetések postautalvánnyal eszközölendők.

Egyes számlák 10 kr-ával kaphatók a kiadóhoz.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. 1. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
 Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
 — VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk, a kiadóhivatalba (Főlév. 8. szám alá) intézendők.
 Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Tűzvész mindenfelé!

Az aratás megkezdésével elkövetkezett a tűzesetek időnye is vármegyénk területén. Megdöbbentő hírek érkeznek vármegyénk egyes községeiből a pusztító vész mérve felől; — ez a gonosz elem oly sok jajt okoz, oly sok könyvet fakaszt.

Nem nyújt itt védelmet a tűzbiztosítás, nem a gondos körültekintés, a pontos vigyázat és felügyelet. Egy elejtett gyufaszál lángba borít egész községet, nyomort szül ott, hol az élet terhe ugyanis alig volt elviselhető.

A hosszasan tartó szárazság folytán ugyanis csak egy szikra kell, hogy a viruló porta pár perc alatt rommá, hamuvá váljék.

Valjón hol a hiba, hogy a tűzesetek nem csökkenthetők? A hatóságok intézkedéseiben-e, vagy a lakosok gondatlanságában-e? Nézetünk szerint mindkettőben! s mert felülről nem lát serkentő példát az amlantasabb néposztály, nem érzi vasszigorát a hatósági erélynek az amlantasabb közeg, elhanyagolja saját érdekét, elhanyagoltatik a közérdek. A hatóság mulasztását mi abban látjuk, hogy a tűzbiztonsági kormányrendelet nem hajtatik végre teljes egészében és kellő erélylyel, — történtek ugyan némi intézkedések, mint például a szalmás növények és takarmányok, mint könnyen éghető gyúlékony anyagok, hogy a községek területén kívül helyeztetnek el és némely község tűzi fecskendővel láttatott el, — de nem történt vagy csak nagyon kevés helyen történt intézkedés arra nézve, hogy a tűzi fecskendők kezelésére a lakosság oktatva, tanítva legyen. Nem szervezetnek tűzoltó-egyletek!

Pedig hát hiába van meg a drága gép, ha nem értünk annak kezeléséhez. Hiába van meg az igyekezet a személyekben a vész eloltására, ha annak szakszerű kieszárlviteléhez nem értenek. Lármmával, hanggal, nem lehet tüzet oltani!

A tűzoltó-egylet éppen olyan szükséges valami egy község területén, mint akár csak a községi bíróság. Nemcsak vagyonunk megóvásáért, a hősz pusztító elem megfékezésére nyújt az egylet biztosítékot, hanem a lakosság egyes tagjait rendre, pontosságra szoktatja s már ez által is közrehat, hogy a gondatlanságból származó tűzesetek száma a minimumra apasztassék.

A lakosság bizonyos rétegeiben el van terjedve az a könnyelmű gondolkozási mód, hogy »hisz biztosítva van épületem a tűz ellen, ha meg ég, megfizeti a biztosító-társaság.« Ez tévhit, erről fel kell világosítani a köznépet, mert a biztosító-társaságok geschäfte dolgoznak, magas biztosítási díjakat szednek, de a kártérítésnél elég szűkmarkuak. De meg egy tűzvésznél nemcsak a biztosított vagyon semmisül meg, hanem olyan is — még pedig leggyakrabban magasabb értékben — mely nem volt biztosítva.

Példá rá Alsó-Kálós községe, hol a hivatalos becslés szerint — mely pedig köztudomásulag alacsonyabb szokott lenni a tényleges kárnál — 10000 forintot felüli a kár, melyből mintegy 5600 forint térül meg biztosítás folytán.

A vasutak mentén nap-nap mellett gyullad fel a tarló vagy a lábón álló termés, és mert szabály az, hogy csak abban az esetben nyújt kártérítést a vasuti igazgatóság, ha a sinektől 60 méter távolságban vannak elhelyezve a keresztek, a tarló pedig felszántatik, — a földmives ember egész évi szorgalmának gyümölcse megy tönkre, — s volt alkalmunk látni, hogy a lelkiismeretlen vasuti alkalmazott menetközben dobja ki az égő szenet a buza közé, s gyönyörködve nézi a tűz terjedését. De meg oka az ily felgyújtásoknak az is, hogy nagyon rossz szenet használnak a gépek fűtéséhez, amely nagy szikrákat hány ki magából, s felgyúl az avar, a tarló.

Temérdek értéket képvisel az a közvagyon, mely a tűzvész által megsemmisül s így az elszegényedést elősegíti. Elrémitően sok azok száma, kik tegnap még jómódu gazdák voltak s ma már — a tűzvész után — földönfutó koldusok. Az elszegényedés pedig az adózási képességet is csökkentvén a nemzeti vagyon szenved általa.

A bajon csak úgy lehet segíteni, ha a tűzbiztonsági kormányrendelet teljes egészében szigoron pontossággal végre lesz hajtva. Ez tehát ez idő szerint első és legsürgősebb kötelessége a hatóságoknak. Minden községnek kell bírnia tűzoltó-egylettel, — ha ezt szervezni önkéntes alapon lehetetlen, úgy alkosson a vármegye szabályrendeletet és tegye kötelezővé a tűzoltó-egyletbe való belépést szigoron bírság terhe alatt s ezt a szabályrendeletet hajtja is végre s terjessze

TÁRCZA.

— (A Gömör eredeti tárczája.) —

FIÓK ROBINETTI A BIRÓSÁG ELŐTT.

Írta: HEVESSY JENŐ.

— Ne hadd magad Slésinger!
 — Bizza csak rám az ur! — hunyorgott savószinű szemével Kamasz, a panaszos.
 A bíróság komoly arccal olvasta:
 — Egy... kettő... három!

Az ellenfelek hirtelen átkarolták egymás derekát. Mindkettő megvédeni igyekezett az őseitnek jussát.

Egyik sem hagyta magát.
 Körülbelül két percig viaskodtak, midőn Kamasz végre dühösen átfonta karjaival a nyugodtan védekező Kuczora derekát és nagyot ropantva rajta, hirtelen a földhöz teregette. Csak úgy porzott belé a tárgyalási terem.

Az ügyvédek majd eldőltek a nevetéstől.
 Kuczora a derekát egyengette.

A bíróság komoly maradt.
 Még egyszer! parancsolta a küzdő feleknek.

— Talán elég lenne kéröm? — veté ellen a vádlott.

— Itt én parancsolok! — kiáltott a fiók-bölcs Salamon. Folytassák!

Hévvél fogtak másodszor is a birkózáshoz. Most is Kamasz lett a győztes.

Az ügyvédek szemeiből a nagy nevetéstől a könny is kicsordult.

Kuczora pedig jajgatott és szidta a birkózók atyáistenét.

A bíróság azonban megőrizte komolyságát.
 — Még egyszer! — adta ki az utasítást a viaskodóknak.

— Kedves, drága bíróság ur, elég lösz mára, majd inkább máskor! — nyöszörgött a szegény vádlott.

— Hallgasson!
 — Jaj, hogy hallgatnék, mikor a derekam, majd kettőbe szakad a fájdalomtól.

— Még egyszer! — parancsolta a bíróság vezetőjének arccal. Három a magyar.

— Nem vagyok magyar!... Oláh vagyok, rácz vagyok... minden vagyok, csak magyar nem!

Döglött kutya vagyok, semmi más!

Akárhogy protestált is ellene, mégis folytatnia kellett a küzdést. A bíróság fűtyült és neki táncolni kellett, akár volt kedve, akár nem.

Az ügyvédek egyike megjegyezte:
 — Büszkének lehetnek mindketten, hogy a tekintetes bíróság előtt birkózhatnak. Maga Kamasz valóságos fiók Robinetti, maga Kuczora meg Masson. Hát csak rajta!

És hévvél viaskodtak tovább.
 Egyszerre tompa zuhanás és a vádlott fájdalmas nyekkenése hallatszott.

Harmadszor is a panaszos győzött.
 A fiók Robinetti és az ügyvédek még mindig mosolyogtak.

Masson pedig panaszosan nyögött és annyira ereje sem volt, hogy az ajtóhoz másszon. Ott maradt a terem közepén mozdulatlanul.

A szóbeliség és közvetlenség elvét fényesen érvényre juttató »bizonyítási eljárás« ezzel befejezve lévén, a bíróság komoly arccal kihirdette elöttük az ítéletet.

18619-1898. bf. szám.

Ő Felsője a király nevében!

A kenyere-téglási kir. Járásbíróság mint bünyfenítő Bíróság Kamasz Andrásnak Kuczora István elleni panaszos ügyében a mai napon megtartott tárgyalás alkalmából a következőleg

Ítélt:

Panaszos Kamasz András panaszával elutasított panaszolt Kuczora István pedig az ellene emelt vád terhei és következményei alól felmentetik.

Indokok:

Panaszos Kamasz András a tárgyalás folyamán előadja, hogy őt Kuczora István az utcán megtámadta és a földhöz csapta, mely cselekmény által könnyű testi sértést szenvedett.

Mint hogy pedig a tárgyalás folyamán világosan kiderült az a körülmény, hogy panaszos sokkal erősebb, mint a bepanaszolt Kuczora István, hogy tehát ez panaszost nem is csaphatta a földhöz;

minthogy pedig panaszos Kamasz András az általa felhozottakat mivel sem tudta beigazolni;

minthogy végül panaszolt tagadja a vád tárgyát képező cselekmény elkövetését;

ugyanazért panaszos Kamasz András panaszával elutasítani és panaszolt Kuczora István az ellene emelt vád terhei és következményei alól felmenteni kellett.

Kelt a kenyere-téglási kir. Járásbíróság-, mint bünyfenítő Bíróságnál 1893. október 2-án.

Dr. GYÖKÉR ANTAL,
 kir. aljbíró.

Aki nem hiszi, hogy ez így történt, az ne sajnálja a fáradságot, hanem kérje ki a kenyere-téglási bünyfenítő bíróság irattárában 18619/893. szám alatt fekvő iratokat és meg fog győződni arról, hogy a fenti történet nem a képzelet születte, hanem valóban megtörtént esemény.

Ezek után igen kíváncsi vagyok arra, vajon mikor nevezik ki dr. Gyökért táblabíróvá? (Vége.)

ki a városokra is. A biztosító-társaságok pedig — mert ők élveznek legtöbb anyagi előnyt az ily jótékony célzatu egyet üdvös működéséből — köteleztesen a biztosítási díjak bizonyos hányadának visszatartása által az egyetek helyes felszerelésének támogatására.

Ha ez be fog következni, nem fog történni vármegyénk területén a f. hó 14-én délben Alsó-Kálósán pusztított tűzvészhez hasonló veszedelem, de meg az ily szabályrendelet keretén belül meg lehet büntetni az oly lelkiismeretlen makacsokodókat is, mint az oldalfalaiak voltak a szorongatott kálósaiakkal szemben.

Felső-Vály, 1894. július 16.

Tekintetes Szerkesztőség!

Alsó-Kálós községben folyó hó 14-én d. u. fel 1 órákor óriási tűzvész pusztított. Elhamvadt 21 lakház, 14 öl és 5 csür, a kár hivatalos becslés szerint 10051 frt, melyből 5625 frtg voltak épületek biztosítva. A tűz keletkezése ki nem tudható, de semmiesetre sem gyújtogatás, hanem valószerű, hogy valamely elejtett és a nagy melegségtől meggyulladt gyufától származhatott. A károsultak nagy része összes ingóságait, ruházatát, butorát és élelmi szerit elveszítette s valóban szánandó látványt nyújt e szerencsétlenek helyzete, kik egyedüli vagyonukat, otthonukat elvesztették, mert ámbár volt biztosítva minden épület, de kevés kivétellel mind igen csekély értékben s így nincs kilátás arra, hogy mindenik újból építkezni képes lenne. Kiválóan lelkesen viselte magát az égés kezdetén Füge község derék lakossága, ők mentették meg a falu alsó részén még fennálló 16 épületet, egész késő délutánig kitartóan oltottak s védelmezték mindent. Hámos Lászlóné 6 méltósága a tüzeset alkalmával éppen kálósai birtokán időzött s személyes megjelenésével vigasztalta és buzdította a lakosságot s a károsultak mindenikének 1—1 véka búzát és 1—1 kenyert adott azonnal. Ugyanakkor arra járt ngos Szentiványi Árpád ur országgyűlési képviselőnk is, ki szintén 20 frtot adott azonnal kiosztás végett. Július hó 15-én érkezett meg főispán ur 6 méltósága, ki mély részvétellel szemlélte a még akkor is füstölő romokat s öt aratójának 26 frtot adott. Ez adományokon kívül Beélik Iván ur 5 frttal, özv. Mednyánszky Sándorné 6 nagysága 5 frttal, Matheidesz Sámuel ur 5 frttal, a vályi ref. egyház 5 frttal, Lékös Károly 1 frttal, Hevessy János 1 frttal, Gergelyfalából 4 frt 32 kr és 6 kenyér, F.-Vályból 8 frt 88 kr. és 31 kenyér, Mihályfalából 2 frt 90 kr. és 1 kenyér, Raásból 4 frt 12 kr, Alsó-Vályból 4 frt 20 kr. és 5 kenyér, Alsó-Kálósáról 5 frt 50 kr., Felső-Kálósáról 3 frt 90 kr adományoztatott gyűjtőveken s így az első 24 órában 121 frt 80 kr. készpénz és 42 kenyér osztatott ki. Botránkozást keltett Oldalfala község előjáróságának részvéttelensége, kihez alóliért segélyért fordult, hogy a fecskendővel jönnének: azonban csak üzenték, hogy rögtön jönnék, de se a tűzi fecskendőjüket, sem magukat az oltásnál nem láttuk. És most ha e esapáshoz számítjuk a hesseni légy által a község határában tett károkat, elmondhatjuk, hogy e község lakosainak egy része, a legszegényebb osztály maradt kenyér, vetőmag és hajlék nélkül.

VÁRGÉDE.

Várgede, 1894. július 5.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedve kérésének, — meg annak a kis húsdarab dobbanásainak, mely keblemben a szerelemtől duzzad, — írom e gyarló sorokat.

13 éven keresztül töltöttem le a fürdőienyit e helyen s ugyanannyi nyáron morzsolgattam le a »Rózsa-füzért!« — unalmas napjaiban — háromszor.

És miért?

Bizonyára kíváncsi reá szerkesztő ur is. Reggel azért, hogy kérőt hozzon számomra a gyorsvonat.

Délben, — hogy megkérjenek.

Este pedig, hogy eljegyzésemet ünnepelek. De mind hiába, — ez egyik sem történt meg!...

Manapság már nagyon megváltozott a világ. Az államok versenye kelnek a szép- és jóért; tetemes áldozatokba kerülnek, a közlekedési eszközök, a tudomány csarnokai és a hadsereg; menházat építenek a rokkantaknak, ápolást a betegeknek, csak a vén leányokról feledkeznek meg; nekünk még szobrot sem emelnek, pedig azt csak megérdemelnénk.

A mi államunk sem akart elmaradni a külföldtől, sokat kellett nekünk is áldozni, hogy lépést tarthassunk; felemelték az adókat, nehe-

Azok, kik az oltásnál résztvettek s itt fel kell említenem a kálósai vagyonatlan cigányokat is, mint az oltási munka kitaró részeszeit, F.-Vály, Gergelyfala, Alsó-Vály, Mihályfala, Kis-Kálós és Füge községek lelkes lakosait, valamint az összes kegyes adakozók, kik tehetségük mérve szerint iparkodtak a nyomor könyeit károsult felebarátaik arcáról letörölni, fogadják ez uton is a segélyezettek s a községi előjáróság halás köszönetét. Adományok elfogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Tisztelettel
Följöldy Ottmár,
körijegyző.

Két pánszláv csemete.

Kiskoru gyermekei azoknak a nevezetes, lelkes agitátoroknak, kiknek egyik pártvezérét nyilvánosan oly alaposan és igazságosan meglecckéztették, a közelmúltban betértek a helybeli czukrázdába, hazafiataln vörüket s érzelmeiket a nagy melegben lehűtési, mert az ő lelkük már születésüktől kezdve Szibéria hideg égálja alá vágyik, hol szerintök tisztább a levegő és élesebb a kancsuka.

A czukrázdában ez alkalommal egy urakból álló szép társaság szórakozott, akiknek azonnal feltűnt a két ifju tót nyelven való társalgása és különös öltözete. Feltűnt különösen az a ruhadarab, melyet a kabát alatt viselnek s melyet mi ingnek nevezünk, hasonlított az mindenhez, csak ahhoz nem, vászonzól készült szines virágokkal és hieroglifekkel (szláv betűkkel), sűrűn kivarrott blouse-alaku ruhadarab volt ez, melyet a titkos kinézésű és magaviseletű ifjak merészen kivágtatt felsőkabátjuk alól tünnetőleg látni engedtek.

A társaság tagjai nagy érdeklődéssel szemléltek a szláv nyelven értekező majmokat s találgatták, miféle szerzetek lehetnek ezek és mely nemzetiséghez tartozhatnak. Mig végre a társaság egyik tagjának sikerült a kérdéses ruhadarab után itélve leleplezni a titkot, hogy ez Daxner-féle találmány és ezek bizonyosan tagjai annak a propagandának, mely pánszláv üzemleiről a felvidéken nevezetes. És valóban az az illető, ki e megjegyzéssel élt, nem is csalódott, mert mikor egy szintén ott tartózkodó uri ember a Botto Gyulára vonatkozó megrovásról hangosan elismerőleg nyilatkozott, a két ifju, már is éledező mételeyei a társadalomnak, a »nem igaz« megjegyzéssel nyugtázták meg magukat és adtak jelt jól gyanított ki léttükről.

No már most nem helyesen cselekszünk-e akkor, midőn az ilyen eseményeket és azon körülményt, hogy idáig csak üzemleikkel, jelenleg pedig már öltözetükkel is feltűnnek társadalmunk e szennyes tagjai, hozzáuk a nagyközönségnek tudomására, hogy a már egyszer felettük itélelet mondott közvélemény ujjalag megisméltessék.

H I R E K.

— Személyi hírek. Mádi Kovács György a 6. hadtest parancsnoka f. hó 21-én városunkba érkezett, hogy a helybeli tüzérezred felett szokásos szemléjét megtartsa. — Dr. Puky Akos, a budapesti Erzsébet-kórház sebészeti osztályának vezetője, egyetemi magántanár, tudományos czéliből a napokban meglátogatta a megyénk területén levő csizi fürdőt. Glós Arthur fürdőigaz-

zebbé vált a megélhetés és mi lett mindennek az eredménye? Az, hogy a fiatal emberek öríznek a nőstőléstől, mi pedig leányok mindnyájan férjhez akarunk menni.

Ily körülmények között nem is csuda, ha már-már én is lemondtam a férjhezmenetel édes reményéről — miről azonban ritka leány szokott lemondani, — midőn ez aranyos év meghozta boldog vőlegényemet.*) Nekem is elhozta azt a bájós, dallásis termető lovat, ki egy fejlett tünik ki, a nősilni nem akaró fiatal emberek közül, el őt, kit most már boldogan nevezek drága egyetlen Menyhértnek. Nem sorvasztja többé már keblemet azon gondolat: nem fonnak menyasszonyi koszorut homlokod körül Erzsike! Nem üldöz többé azon kegyetlen tudat, hogy a kalapdiszítés mellett kell megvénülnöm és egyetlen Pudlimban és czirmosomban lenni minden örömet. Most már boldog, kimondhatlan boldog vagyok!

»Menyasszony jelölt.«

A legboldogabb leány! Ki 13 évig nélkülöztem az udvarlást, most mindennap gyönyörködöm jövendőbelim bájós szemeiben... A fürdő is egészen megváltozott, új épületeket emeltek a mi kényelmünkre, virágos kertt alakult át az az unalmas hely, hol annyit szenvedett szeretni vágyó szívem: Gyönyörű árnyékos platánok ta-

*) Azt csak a vőlegény mondhatja. Szedő gyerek.

gató szives kalauzolása mellett meglekintette a forrásokat, a fürdő összes épületeit, berendezését és a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a fürdő jelenlegi állapotáról. — Török János királyi törvényszéki bíró ur szabadságideje letelt, s folyó hó 15-én hivatalát elfoglalta. — Vozáry Gy. Tomcsányi László és Medveczky Sándor törvényszéki bírák pedig szabadságra távoztak.

— Előléptetés. Kostyál Gyula II. oszt. m. kir. erdőgyakornokot I. osztályú erdőgyakornokká nevezték ki. Öszintén gratulálunk a kitűnő képzettségű fiatal ember előléptetéséhez.

— Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Dráveczky Kálmán rimaszombati kir. adóhivatali díjtalan gyakornokot, a lublói; Komlósy Gyula adóhivatali díjnokot a tornalljai és Szarvasi Gyula számgyakornokot a nagyrőczei kir. adóhivatalokhoz segélydíjas adóhivatali gyakornokká kinevezte.

— Tüzéreink lagermulatsága. Folyó hó 14-én Rosenauer ezredes vezetés alatt derék tüzéreink nagyobb szabásu terepismeret-gyakorlatot tettek Zabzó pusztáig, ahol kisebb pihenőt tartván, ebédre visszatértek a szabadkai erdőbe. Az éhes vitézek tisztjeiknek s maguknak kint főzték meg a szabadban az izletes gulyást, az ezredes ur pedig bőven megvendégelte őket inni valóval sőt mi több, két vitéz annyira megtetszett neki hogy a következő napon meg előléptetésben is részesítette. Alkalm nyílt önkénteseinknek is tisztjeikkel közelebről megismerkedni s hogy az ezredes ur meg van velük elégedve, bizonyítja az, miszerint folyó hó 17-én meghívta őket vil-lásreggelire.

— Nagy vihar. Feleden folyó hó 15-én az esti órákban iszonyu vihar dühöngött. Először óriási szél kerekedett, mely a fákat tövestől döntötte ki, azután pedig óriási dörgés, felhőszakadás és menykóhullás keletkezett. A villám több helyre leütött, de élő lényben kárt nem okozott, hanem a mezőn több terménycsomót felgyújtott.

— Fürdő-élet. Hogy a csizi és várgedei fürdők mennyire és mily rohamosan emelkednek, bizonyítja azon körülmény, miszerint a csiz, fürdő vendégek minden szombaton tombolávi egybekötött estélyt rendeznek. A várgedei fürdőben pedig, hol évek előtt 5—10 fürdőtt, jelenleg 60—80 kád fürdőt használnak s mindkét hely a vidék közönségének kellemes kiránduló helyül szolgál.

— Lőfkovics Lipót jóhírnevű helybeli kereskedő hirdetésére felhívjuk a nagyközönség figyelmét s mint a kereskedelem érdekeit előmozdító, kis perczenttel dolgozó és kitűnő minőségű árukat forgalomba hozó egyént melegen ajánljuk a nagyközönség figyelmébe.

— A Gömőri faipar-részvénytársaság. Pelsőczön folyó július hó 16-án tartotta II. évi rendes közgyűlést. Jelenvoltak: Szentiványi Árpád közgyűlési elnök, Hámos László főispán, Tornalljai Zoltán, Fáy Barnabás, Rosty József, Hevessy László, Friedrich Vilmos, dr. Markó Sándor, Szontagh Zoltán, Blum Sámuel, dr. Goldblatt Géza, Kövér Imre, Urszinyi Zsigmond, Lenkey István, Szilágyi Károly stb. részvényesek. Az igazgatóság kimerítő évi jelentése a vállalat fejlődésének örvendetes képét tünteti fel; a társulat működését a parkét, asztalos munka, met-szett anyag és bot-üzleten kívül kiterjesztette a

karjék el a kirándulót és az öreg nap szégyenkezve búvik el a százasos tölgygyel benőtt vár-hegy mellé. Szóval a mit csak mulatni vágyó lelkünk óhajt azt mind feltaláljuk. A legkellemesebb szórakozással folynak le napjaink...

A kora reggeli órákban ébredésre szólit kedvenc fülemilém bájós dala, kerte nyíló ablakomon bekandikál a napsugár és a szabadba hiv engemet. Nyugodni többé nem lehet!

Fölkeresem a fürdő szomszédságában vigan csövedező kis patakot, hol a piczi kék nefelejtsek egész erdeje terül el. Megirigyelem a föld e kedves gyermekeit, csinos kis csokrocskát kötök a szerény virágokból és futok az indóházhoz...

Elhangzik a vonat éles füttye s a következő pillanatban boldogan zárom Menyhértmet a fürdő biztosát karjaimba, rajongással tűzve a kis csokrot dobogó keblére. Karjaink egymásba fonódnak, szerelmes csevegéseink elfeledtetik a multat, megnyilik előttünk a gazdag jövő — az igazi boldogság!

Nap-nap után így röppen el és temetkezik a mult tengerébe, mig végre a polgári egybeke-lés megkoronázza vágyaink netovábbját!...

A várgedei fürdő nem az már, a mi volt régen...!

Nem várom már többé a kérémet naponta háromszor, mert én boldogan az övé vagyok örökre!!

Böszike.

cserhántási üzletre, továbbá vasúti talpfák s táviró-rudak készítésére, s mindezen üzletágak növekedését a társulat forgalmát. A társulat telepén 120 munkás s az erdőkezeléseknél 300 munkás nyer alkalmazást. A lefolyt évben a gyári helyiség a pelsőczyi vasúti állomással s az ott lévő társulati ngy raktárral iparvágánnyal lett összekötve, az összes gyári és irodai helyiségekben a villamvilágítás berendeztetett s Tornallyán a vasúti állomásnál a társulat céljaira egy ingatlan vétetett. A szabályszerűen készített és felülvizsgált mérleg a következő eredményt tünteti fel: a társulat vagyona 295192 frt 55 kr-ra szaporodott, a nyereség-számla pedig 41517 frt 90 kr. bruttó összeget tüntet fel, melyből levonván 23507 forint 35 kr. üzleti kiadást, a tiszta nyeresémet 18010 frt 55 kr., mely eredmény tekintve azt, hogy a társulat fennállásának 2-ik évében még részben a kezdet nehézségeivel küzd, igen kielégítőnek mondható. A közgyűlés ezen jelentést örömdetes tudomásul vette s az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak, de különösen Blum Sámuel üzletvezető-igazgatónak fáradozásáért elismerő köszönetet szavazott s elhatározta, hogy osztalékul 8 százalék, vagyis részvényenkint 32 frt adassék, s a 770 frtból álló tartaléktókat 5400 frttal dotálván, azt 6170 frtra emelte. Az igazgatóságban üresedésben lévő helyre Hámos László főispán indítványára Podraczky Endre erdőigazgató és felügyelő-bizottsági tagga Szontagh Zoltán választottak.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában „Egyesült hírlapkiadó vállalat” című közleményünk téves információ alapján.

Színészlet. Mint értesülünk, Rimaszécsben és Feledben színészek működnek meglehetősen anyagi siker mellett. Rimaszécsben folyó hó 15-én a „Piros bugyellárás” című népszínmű került színre, s mivel 2 műkedvelőt is tudott fogni az élelmes direktor, annál nagyobb volt a bevétel. Ugyanakkor Feledben is szép közönség előtt játszottak Thalia vándor papjai.

A páratlan szépségű cserbai tón nagy szerencsétlenség történt a mult héten. Öt tagból álló társaság — köztük négy részeg állapotban — csolnakázi ment a tóra, de az egyetlen józan, egy állítólag rimaszombati illetőségű Cseh István nevű iparos tanoncz, látva a többi öntudatlan voltát s az ebből származható esetleges szerencsétlenséget önkéntelenül is előre sejtve, kiugrott a csolnakából. A bent maradt négy egyén a párttól jól távol felborult a csolnakkal s mind a négyen vízbe fulladtak. A Cseh István által hívott segítség már későn érkezett.

Hazafias cselekedet. Vármegyénk közszereketben álló tisztai főnögsége, Abonyi Pál, mint volt 1848—49-dik honvéddhadnagy, az akkori I. honvéddhadtest parancsnokságának hivatalos pecsétnyomóját híven megőrizte s mint legilletékesebb helyre, a nemzeti muzeum igazgatóságának megőrzés végett a mult héten elküldötte.

Nyári mulatság. A helybeli eszmadia ifjuság ma, folyó hó 22-én délután 3 órakor a „Széchenyi-kert”-ben a Kossuth-szobor javára nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj 30 kr. Kezdeté d. u. 3 órakor.

Czélőzerű ujtítás. Városunk tanácsa, rendőrkapitányunk indítványa alapján két szeméthordó kocsi esináltatott, mely kocsi néhány nap mulva minden kapu előtt megállanak s az összegyűlt házi szemetet csekély évi díjért kifurozzák. Ezen czélőzerű intézkedés által a köz-tisztaság és közegészség ügye mozdittatik elő s elismerés illeti meg rendőrkapitányunkat, a közjó előmozdítására törekvő cselekedeteért.

Jönnek a színészek! Dobó J. kitűnően szervezett s saját zenekarral ellátott színtársulattal e hó végével hozzánk jön Isten hozza őket, kívánunk nekik sikerteljes idényt!

Műkedvelői előadás. Tornallyán az iparos ifjuság elhatározta, hogy nagytiszteletű Nagy Pál esperes urtól birt kerthelyiségben egy műkedvelői előadást rendez táncmulatsággal egybekötve. A közreműködők — nem kimélve semmi fáradságot — azon igyekeznek, hogy az előadás (ilyen még nem volt Tornallyán) fényesen sikerüljön.

Orvhalászat. Mint értesülünk, halászjeggyel nem bíró egyének az ugynevezett nadragulya gyöképporral pusztítják a halászatot-bérlők rovására a halakat s midőn a jegyekkel bíró egyének által tetten éretnek és mesterségük rhaba hagyásáza szölyittatnak fel, még gombáskodással felelnek. A mezei eszszők érelyes felügyelete által ez ellenőrizhető volna.

Juh lopás. Hajdu Mihály borzovai juhász két kis leányának őrizete alól f. évi június 19-én 16 drb. juh 62 frt értékben, ismeretlen tettes által elhajtattott. A pelsőczyi csendőrsz. a tettes után eddig eredménytelenül nyomozott.

Tűz. Folyó hó 14-én éjjel K.-H.-Hosszúréten Fazekas Lajos háza kigyulladt s több ház és melléképület elégett. Az nap Fazekas Lajosné szapult s valószínűleg a tűz oka gondatlanság.

Tűzesetek a vidéken. F. hó 14-én Tamásiban, 16-án Kálósa községben pusztított óriási tűzvész. A kár tetemes s az elem által sujtottak nagy nyomornek néznek elébe. Valóban nem lehet másnak, mint a nagy szárazságnak és gondatlanságnak tulajdonítani e csapást.

Verekedés. Folyó hó 14-én Sebespatak községben több gencsi legény betért a korcsmába pálinkázni, e közben Barnák Hlavácsal összeverekedett, minek következtében Hlavacs többi társaival Barnáknak esett s azt annyira összeszurkálták, hogy sérülése 18—20 napig tart, a csetneki csendőrség a helyszínén találta a verekedőket, kiket a rozsnyói kir. járásbírósnak feljelentett.

KÖZGAZDASÁG.

Hazai gyümölcsészetünk és a szentpétervári kiállítás.

Már több ízben volt ismertetve részint napi, részint szaklapjainkban, hogy az észak metropolisában: Szent-Pétervárott rendkívüli nagy bece van a friss csemege gyümölcsnek és tényleg majdnem hihetetlennek tűnik fel, mily nagy mennyiségű gyümölcs fogyasztatik nem csak Szent-Péterváron és Moszkvában, hanem Riga, Dynaburg, Helsingfors, Smolensk, Rybinsk, Varsó, Kowno, Nisni-Novgorod, Wilna, Kiew, Minsk stb kisebb-nagyobb orosz városokban is, mily nagy fényűzés tárgyául szolgál a szép gyümölcs az előkelőbb körök és a középosztály asztalánál s mily magas árak fizettetnek ennek folytán Oroszországban asztali gyümölcsért.

E körülmény Magyarország által ez ideig vajmi kevéssé volt kihasználva gyümölcsészetének javára. Hailottunk ugyan Kecskemétről indított szórványos gyümölcsküldeményről Oroszországba, de éppen mert nagyon is szórványosak, komolyan számba nem jöhettek.

Annál jobban sikerült Franciaország és Dél-tól érdekelt köreinek meghódítani az orosz gyümölcsfogyasztást és tekintve a rendkívüli magas árakat, nagy hasznát látták az oroszokkal való összeköttetéseknek.

Hogy pedig Magyarország geographice sokkal kedvezőbb fekvésénél fogva, vagy inkább ennek daczára sem urálja, de sőt még csak részben sem bírta meghódítani az orosz gyümölcs-piacot, ez bizonyára nem a magyar csemege-gyümölcs minőségén mult, mert ez minden tekintetben felveheti a versenyt egy francia, mint a tiroli gyümölcsessel, hanem hiányzott a kezdeményező, mozgató erő, mely e nagy fogyasztóhoz terelte volna a magyar terményt.

Most azonban elérkezett az alkalom, hogy a magyar csemegegyümölcsöt egy csapással, könnyű szerével be lehet vezetni Oroszország fogyasztó területeire anélkül, hogy a magyar gyümölcs-termelőnek bármi fáradságukba vagy anyagi áldozatukba kerülne.

Csak akarnia kell a magyar termelőnek és nem csak piacot fog hódítani termelvényének, de meg vagyunk győződve, hogy ki fogja Oroszország piacairól a versenyző államokat szorítani, mert kedvező helyrajzi fekvése és gyümölcsének kitűnő minősége megadják neki a sikeres versenyre képesítő tehetséget és erőt. Csak be kell mutatnia termelvényeinek mustráit, az idén pedig bemutathatja, mert jó gyümölcs-termés mutatkozik Magyarországon. A magyar gyümölcs-termelő pedig el fogja mondhatni a hajdani római császárral: Jöttem! Láttam! Győztem!

A császári orosz kertészeti egyesület gyümölcsészet kiállítás rendez, mely f. évi szeptember 22-én nyitattik meg Szent-Pétervárott a vednöke Ö császári Fensége Nikolaj Michajlovics nagyherczeg által. A kiállítás nemzetközi lesz és elmondhatjuk, hogy nagyszerű előkészületekkel tétetik folyamatba, mert a rendezésről hatalmas segédesszököknek lévén birtokában, minden határozó tényezőt megmozgatott, hogy a siker méltó legyen — és megfeleljen az eszközök nagyszerűségének.

Az orosz császári kertészeti egyesület minden államban jelölt ki egyet az előkelőbb és kiválóbb szakférfiak közül, a ki az említett kiállítást, illetve ennek ügyeit képviselje az illető államban. Így péld. Magyarországon Mauthner Ödön magkereskedőt tisztelte meg képviselővel. Viszont a magyar kormány, illetve a földmívelési magyar királyi miniszterium Molnár István kir. gyümölcsészeti biztost nevezte ki szentpétervári képviselőjéül és bizta meg a magyar osztály rendezésével és ugyancsak a földmívelési magyar királyi miniszterium szintén Mauthner Ödön magkereskedőt ruházta fel a magyar csoportbiztos-tisztségével Sat.-Pétervárott.

E két férfiú már most minden lehetőt elkövet, hogy Magyarország gyümölcsésze minél nagyobb, minél impozansabb méretekben, minél tömegesebben, minél szebben legyen képviselve. A gyümölcs-termelőnek minden kedvezmény, minden könnyébség kieszközöltetett, hogy csak tömegesen vegyenek részt a kiállításban. A magyar kormány a kiállításra szánt gyümölcsök szállítási költségeit saját terhére felvállalta, úgy hogy a kiállítókat semmi költség nem terheli, sőt arra meg Mauthner vállalkozik, hogy olyan nagyobb gyümölcs-termelőkhöz, a kik terjedésebb, nagyobb szabású gyűjtemény gyümölcsöt karnak kiállítani, Mauthner az ő saját költségén küld szakavatott embert, ki a gyümölcsöt szakszerűen becsoomagolja!

A kiállítást érintő minden kérdéssel bátran fordulhat gyümölcs-termelő közönségünk akár Molnár Istvánhoz, akár Mauthner Ödönhöz, minde-nik kimerítő választ és felvilágosítást legott készséggel fog adni minden kérdésre.

Ritkán kínálkozik ily kitűnő alkalom a hazai gyümölcsészet részére minden anyagi áldozat nélkül egy nagy, hatalmas és jövedelmező piacot könnyű szerével megnyerni. Közönségünkön áll, hogy ezen alkalmat megragadja és el ne szalassza. Mutassák meg termelőink tömeges részvételök által, mire képes a magyar gyümölcsészes, mutassák fel Szent-Pétervárott a magyar gyümölcsöskert kincseit. Ha ezeket meg fogják ott ismerni, bizonyára kapva-kapnak rajtok és játszi könnyen kifogják onnan szorítani a francia és a déltiroli versenyt.

Szerkesztői üzenetek.

R. M. HELYBEN. Ha jó és erős kávét akar inni menjen özv. Miskolczy Istvánné cukrászdájába.

RAGYOGÓ, HELYBEN. Kérdezi, hogy mi a teendője az első visit után? Ha szívesen látták: kérje meg a kisasszony kezét két hét alatt, mert különben nem látják szívesen. Ha pedig nem szívesen fogadták: úgy többé ne alkalmatlankodjék.

M. M. MISKOLCZ. A mamának nincsen semmi baja, mi pedig sajnálkozunk távolléte fölött.

K. S. HELYBEN. Házasodni óhajt? Hitele még van, licitáció pedig minden nap. Ha pedig nosólni? akkor csak tessék bevárni a polgári házasságot.

SZTRAKA NEIT, PUTNOK. Közleményünk az utolsó betűig helyes, állításunkat feltartjuk s azért közleménynek helyet nem adhatunk. Tessék más lapoz fordulni.

AMBRUS MÓR, STUBNYA FÜRDŐ. Tárca cikkét köszönettel vettük s a következő számban annak szívesen helyt adunk.

A lapulajdonos megbizottja és felelős szerkesztő: SZÉLESS ÖDÖN.

Segéd-szerkesztő: CSERNAY DÁNIEL.

Piaczi árak.

Rimaszombatban 1894. július 21. tartott heti vásáron:

Tisztabuza forint 5.50—6.50, rozs 5.30—5.50, árpa 5.80—6.—, zab 4.80—5.—, kukorica 5.50—5.60, krumpli 1.25—1.40, bab ———— mmázsánkint. — Marhabú 44 kr, Borjuhús 48 kr. Sertésbú 48 kr. kilogrammonkint a rkapitányi hivatal.

Rozsnyón 1894. évi július 21. tartott heti vásáron

Tisztabuza frt 5.20, rozs 3.40, árpa 3.60, zab 3.80 kukorica 3.50, bab 5.00., kása 6.90 hektoliterenkint Sulján Sándor, rkapitány

Lóversenyek

Tátra-Nagy-Lomniczon

1894. július 29-én, augusztus 2. és 5-én.

A „Magyar Lovaregylet” által rendezve, kezdetük mindig délután 4 órakor.

A Budapestről reggel 7 óra 15 p. induló rendes gyorsvonat (étterem kocsi) d. u. 1 óra 16 p. érkezik Kassára, onnan pedig különvonat d. u. 3 órakor érkezik Nagy-Lomniczra. Vasuti menet I. oszt. Budapestről—Nagy-Lomniczra 12 frt, Kassáról 6 frt.

Ezen felül július 29-én és augusztus 5-én Kassáról és Rózsahegyéről az összes közbeeső állomások érintésével, de rendes zóna-díjtétel mellett különvonatok indulnak a versenyterre és vissza, amelyeknek menetrendje az egyes indóházakban kifüggesztve lesznek. A versenyek végével különvonatok indulnak vissza minden irányban. Helyárok a versenyterre: 1. ső hely 3 frt, 2-ik hely 1 frt, 3-ik hely 20 kr.

Jegyek kaphatók 2 nap a versenyek előtt: Uj-Tátrafűreden Kertész Tódor bazárjában, Ó-Tátrafűreden Minnich N. fűrdői pénztárnoknál, Késmárkon Generisch E. kereskedő urnál, Nagy-Lomniczon Niedenthal A. urnál, Poprád-Felkán Ehn József vendéglősnél és a versenynapokon Tátra-Lomniczon a versenyterren. Restaurációk az I. és II. helyen, szintegy totalisateurök. Közbeeső napokon Tátra-Lomniczon galamb-lövészet.

